

Universitatea Tehnică a Moldovei

MANAGEMENTUL CHELTUIELILOR ÎN CADRUL INSTITUȚIEI DE ÎNVĂȚĂMÂNT

Masterand : Cușnir Irina

Coordonator : conf., univ., dr.

Stratila Alina

Chișinău – 2019

Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova

Universitatea Tehnică a Moldovei

Programul de masterat „Inginerie și Managementul Calității”

Admis la susținere

Șef de catedră: conf., univ., dr.

Țurcan Iuliu

_____ 2019

MANAGEMENTUL CHELTUIELILOR ÎN CADRUL INSTITUȚIEI DE ÎNVĂȚĂMÂNT

Teză de master

Masterand: Dececi (Cuzniș)
Conducător: Alina (Stănilă A.)

Chișinău – 2019

Rezumat

**La teza de master cu tema: „Managementul cheltuielilor în cadrul instituției de învățământ”
în baza documentelor IP „Universitatea Tehnica a Moldovei”**

Cușnir Irina Chișinău, 2019

Specialitatea Economia afacerilor imobiliare

Teza de master are drept scop realizarea analizei tuturor costurilor și cheltuielilor întreprinderii și în acest scop au fost propuse recomandări și măsuri de reducere a costurilor și cheltuielilor IP „Universității Tehnice a Moldovei”.

Teza cu tema: „*Managementul cheltuielilor în cadrul instituției de învățământ*” constă din introducere, 3 capitole, concluzii și recomandări, bibliografie și anexe. Teza este constituită din 42 tabele, 26 figuri și 26 de surse bibliografice.

În introducere a fost identificată necesitatea și actualitatea analizei, au fost stabilite sarcinile și obiectivele de bază în corespundere cu tema tezei de master examinată.

Capitolul I conține aspecte teoretice privind costurile și cheltuielile. În capitolul dat a fost prezentat totalitatea noțiunilor ce țin de cost, cheltuieli, cât și reducerea costurilor și cheltuielilor fiind factori principali a creșterii competitivității producției întreprinderii.

Capitolul II este supus unui studiu amplu economico-financiar al Universității Tehnice a Moldovei, au fost analizați un set de indicatori ce reflectă situația financiară, sursele de finanțare a patrimoniului și eficiența activității economico-financiare;

Capitolul III conține analiza relației cost-volum-profit, și enumerarea măsurilor de reducere și optimizare a costurilor și cheltuielilor activității desfășurate.

Concluziile și recomandările ce totalizează ansamblul rezultatelor și anumite mențiuni și recomandări pentru o gestiune mai bună a costurilor și cheltuielilor întreprinderii.

Summary

The thesis on "Management of expenditures within the educational institution"

The master thesis aims at analyzing all the costs and expenses of the enterprise and for this purpose recommendations and measures have been proposed to reduce the costs and expenses of "Technical University of Moldovan".

The thesis on "Management of expenditures within the educational institution" consists of introduction, 3 chapters, conclusions and recommendations, bibliography and annexes. The thesis consists of 42 tables, 26 figures and 26 bibliographic sources.

The introduction identified the necessity and timeliness of the analysis, the basic tasks and objectives were established according to the theme of the master thesis under examination.

Chapter I contains theoretical aspects of costs and expenses. In this chapter was presented the totality of the notions regarding the cost, expenses and the reduction of the costs and expenses being the main factors of increasing the competitiveness of the production of the enterprise.

Chapter II is subject to a large economic and financial study of the Technical University of Moldova, a set of indicators reflecting the financial situation, sources of patrimony financing and the efficiency of the economic and financial activity were analyzed;

Chapter III contains the cost-volume-profit relationship analysis, and enumeration of measures to reduce and optimize the costs and expenses of the business carried out.

Conclusions and recommendations that summarize all the results, and some mentions and recommendations for better management of the costs and expenses of the enterprise.

CUPRINS:

REZUMAT.....	5
INTRODUCERE.....	8
I. ELEMENTE FUNDAMENTAL-TEORETICE ALE COSTURILOR ȘI CHELTUIELILOR....	10
1.1 Aspecte teoretice privind costurile și cheltuielile.....	10
1.2 Metode moderne de control al costurilor și cheltuielilor.....	14
1.3 Reducerea costului-factorul principal al creșterii competitivității producției.....	19
1.4 Concluzii la capitolul 1.....	21
II. ANALIZA ECONOMICO-FINANCIARĂ A UNIVERSITĂȚII TEHNICE A MOLDOVEI.....	22
2.1 Analiza situației financiare ale Universității Tehnice a Moldovei.....	22
2.2 Aprecierea rezultatelor financiare ale Universității Tehnice a Moldovei.....	28
2.3 Analiza cheltuielilor ale instituției de învățământ.....	38
2.4 Concluzii la capitolul 2.....	54
III. MĂSURI DE OPTIMIZARE A CHELTUIELILOR UNIVERSITĂȚII TEHNICE A MOLDOVEI.....	56
3.1 Managementul cheltuielilor activității căminelor.....	56
3.2 Managementul cheltuielilor activității CDMP „Cantina”.....	68
3.3 Concluzii la capitolul 3.....	78
CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI.....	79
BIBLIOGRAFIE.....	81
ANEXE.....	83

INTRODUCERE

În condițiile economiei de piață, desfășurarea oricărei activități economico-financiare de către entități: producție, comerț, prestări de servicii determină și înregistrează cheltuieli în scopul atingerii obiectivelor stabilite. Conducerea întreprinderii moderne necesită cunoașterea permanentă a cheltuielilor suportate de entitate, deoarece rezultatul financiar înregistrat se determină ca diferența dintre venituri și cheltuieli, care depind direct de cheltuielile înregistrate.

Analiza cheltuielilor, calcularea costului produselor sau serviciilor prestate, precum și principiile de determinare și formare a costului sunt subiectele esențiale ale managementului costurilor. Deoarece un sistem eficient și bine organizat de determinare a costurilor reprezintă piatra de temelie în baza căreia se construiesc sistemele informaționale manageriale moderne.

Actualitatea temei constă în faptul că controlul costurilor și cheltuielilor prezintă importanță pentru orice întreprindere. Desfășurarea continuă a proceselor de producție și nu doar, impune asigurarea unei evidențe stricte a tuturor costurilor și cheltuielilor întreprinderii. În acest context, întreprinderea modernă, necesită un nou stil de management care este bazat pe flexibilitate, dinamism și previziune.

Importanța managementului cheltuielilor în activitatea economico-financiară reiese din problemele cu care se confruntă managerii și agenții economici privind maximizarea profitului prin reducerea cheltuielilor neproductive. Eficiența economică nu trebuie privită global, ci pe fiecare sector, serviciu și produs. Economia de piață impune asigurarea eficienței la nivelul fiecărui agent economic, pentru a nu se ajunge la faliment. Astfel, este foarte important ca fiecare întreprinzător să-și cunoască cu exactitate conținutul economic al costurilor și cheltuielilor.

Scopul lucrării constă în analiza completă a tuturor costurilor și cheltuielilor întreprinderii și prezentarea unor măsuri de reducere a costurilor și cheltuielilor. Pentru realizarea scopului s-a propus următoarele sarcini:

- descrierea aspectelor teoretice privind costurile și cheltuielile;
- aprecierea stării financiare a întreprinderii cercetate;
- analiza costurilor și cheltuielilor întreprinderii cercetate;
- elaborarea măsurilor privind optimizarea costurilor și cheltuielilor la întreprinderea cercetată

Ținând cont de complexitatea procesului de planificare strategică a managementului costurilor și cheltuielilor, se pot contura următoarele obiective fundamentale ale prezentei teze de master, după cum urmează:

- Creșterea productivității muncii;
- Creșterea eficienței economice în activitatea întreprinderii;

- Maximizarea profitului și reducerea costurilor;
- Optimizarea cheltuielilor administrativ-gospodărești;
- Reducerea cheltuielilor neproductive;
- Reînnoirea producției, modernizarea acesteia și îmbunătățirea produselor fabricate;

Motivația alegerii temei reiese din importanța cunoașterii permanente a costurilor și cheltuielilor suportate de întreprindere, deoarece managementul costurilor constituie unul dintre cele mai importante și dificile sectoare ale sistemului național de management.

În acest context, tema tezei elaborate este actuală și oportună deoarece în toate ramurile economiei Republicii Moldova se observă necesitatea pentru cercetarea și optimizarea noilor metode eficiente de management și gestiune a costurilor și cheltuielilor ceea ce prezintă un mare interes teoretic și îndeosebi practic la fiecare entitate în parte. Remarcăm, că în societatea modernă reducerea și controlul permanent al cheltuielilor devine o cerință primordială pentru dezvoltare.

Drept suport științific – teoretic al tezei au servit lucrările autorilor de specialitate cum sunt: Bugaian L., Țiriulnicova N., Nederiță A., Balanuță V., Gheorghiuță M., Stănescu C. Manole T., precum și surse informative electronice – internetul, după studierea cărora am constatat faptul că controlul costurilor și cheltuielilor trebuie să i se acorde o atenție majoră.

Drept obiect de cercetare este instituția publică Universitatea Tehnică a Moldovei

În baza scopului și obiectivelor lucrării, structura tezei de master pe tema *”Managementul cheltuielilor în cadrul instituției de învățământ”* constă din introducere , trei capitole , concluzii și recomandări bibliografie și anexe referitoare la informația utilizată din situațiile financiare.

În CAPITOLUL I *„Elemente fundamental-teoretice ale costurilor și cheltuielilor”* constă în cercetarea aspectelor teoretice privind definirea costurilor și cheltuielilor precum și metodele moderne și eficiente de reducere care prezintă unele din factorii principali în sporirea competitivității.

În CAPITOLUL II *„Analiza economico-financiară a Universității Tehnice a Moldovei”* au fost analizați un set de indicatori ce reflectă situația financiară, sursele de finanțare a patrimoniului și eficiența activității economico-financiare a IP Universitatea Tehnică a Moldovei.

În CAPITOLUL III *„Măsuri de optimizare a cheltuielilor la IP Universitatea Tehnică a Moldovei”* conține analiza relației cost-volum-profit, și enumerarea măsurilor de reducere a costurilor și cheltuielilor unor activități desfășurate.

BIBLIOGRAFIE

Acte legislative și normative

1. Legea contabilității nr.113-XVI din 27 aprilie 2007. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, 2007, nr.90–93, cu modificările și completările ulterioare Nr.324 din 13.12.2013, aprobat prin ordinul Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova;
2. Standardele Naționale de Contabilitate “Stocuri”, aprobat prin ordinul Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova, în *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, Nr. 233-237 din 22.10.2013, cu aplicare din 01.01.2014;
3. Standardele Naționale de Contabilitate ”Cheltuieli”, aprobat prin ordinul Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova, în *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, Nr.118 din 06.08.2013 , cu aplicare din 01.01.2014 ;
4. Standardele Naționale de Contabilitate ”Prezentarea situațiilor financiare” ”, aprobat prin ordinul Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova, în *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, Nr.118 din 06.08.2013 , cu aplicare din 01.01.2014 ;
5. Planul general de conturi contabile, în *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, Nr.233-237, din 22.10.2013, pag.134-148;
6. Codul Fiscal al Republicii Moldova Nr. 1163 din 24.04.1997

Manuale, monografii, cărți și broșuri

1. Adochiței M., „*Finanțele întreprinderii*”, Editura Sylvi, București, 2000;
2. Țiriulnicova N., „*Analiza rapoartelor financiare: [manual]*”, Asociația Obștească “ACAPRM”, Chișinău, 2011. – 400 p.;
3. Stănescu C. , „*Analiza economico-financiară*”, editura economic, București, 1996;
4. Nedeiță Alexandru „*Contabilitatea financiară*”, Ediția a II-a, manual, ACAP – Chișinău, 2003;
5. Nedeiță Alexandru „*Contabilitatea veniturilor și cheltuielilor întreprinderii: teorie și practică*”, monografie, Editura ASEM , Chișinău, 2007 ;
6. Manole Tatiana, prof.univ.,dr.hab. „*Bazele contabilității*” , Editura U.T.M., Chișinău, 2004;
7. Vîlceanu Gheorghe,Vasile Robu „*Analiza economico-financiară*”, Ed. a 2-a, Editura Economică, București, 2005 ;
8. V. Ignat, „*Eficiența economică a cheltuielilor perioadei*”, Universitatea Agrară de Stat din Moldova, Chișinău, 2012

9. Balanuță Vladimir, „*Analiza gestionară: Lucrare didactică și practico-aplicativă în domeniul diagnosticului activității întreprinderii de producție*”, Editura ASEM, Chișinău, 2003;
10. Bugaian Larisa, „*Managementul costurilor și contabilitatea managerială*”, Editura BonsOffices, Chișinău, 2003, 152 p.;
11. Deliu Angela, „*Reducerea costurilor și sporirea competitivității producției la întreprinderile industriei de tutun*”, Teză de doctor în economie. Chișinău, 2008, 199 p.;
12. Bugaian Larisa, „*Reducerea costurilor și sporirea competitivității producției întreprinderilor industriei de zahăr*”, Chișinău, 2008;
13. Bugaian Larisa, „*Managementul strategic al costurilor*”, USM, Chișinău, 2007

Surse electronice

14. Biroul Național de Statistică. Banca de date statistice. Statistica economică. Antreprenoriat. Surse de date administrative: Activitatea agenților economici după mărime și genuri de activitate. Disponibil: <http://statistica.md> [Accesat 22.03.2019].
15. <https://ru.scribd.com/document/122005073/Lichiditatea-financiara> [Accesat 25.03.2019].
16. <https://ru.scribd.com/doc/85005062/Analiza> [Accesat 25.03.2019].
17. Biroul Național de Statistică. Banca de date statistice. Statistica economică. Finanțe. Anuarul statistic al RM: Principalii indicator ce caracterizează rentabilitatea agenților economici, pe tipuri de activități: <http://statistica.md> [Accesat 01.05.2019].
18. <https://utm.md/despre-utm/patrimoniul> [Accesat 08.05.2019].
19. <https://utm.md/administratia/raporturi-si-planuri-anuale/> [Accesat 11.05.2019]
20. https://utm.md/acte_normative/interne/Regulament%20funct%20camine_UTM%202018.pdf [Accesat 11.05.2019]